
3 Økonomiske forutsetninger

3.1 Frie inntekter

Kommunens inntekter omfatter ulike komponenter som skatteinntekter, ramme-tilskudd, øremerkede tilskudd og brukerbetaling.

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør 67,6 % av Storfjord kommunes driftsinntekter i 2020. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover. Gjennom inntektssystemet fordeles de frie inntektene til kommunene. Skatteandelen utgjør på nasjonalt nivå om lag 40 %. Storfjord kommunes skatteinntekter er på om lag 37 % av de frie inntektene. Dette inkluderer inntektsutjevningen og naturressurskatt. Inntektsutjevningen er en omfordeling av skatteinntekter mellom kommuner for å utjevne forskjeller i skatteinntektene. For 2020 er inntektsutjevningen anslått til kr 5 607 000,- for Storfjord kommune.

Rammetilskuddet består i hovedsak av et innbyggertilskudd, utgiftsutjevning og andre mindre tilskuddsordninger.

3.1.1 Nasjonale forutsetninger

I statsbudsjettet for 2020 legger regjeringen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter på kr 1,3 mrd i forhold til anslag i revidert nasjonalbudsjett, det tilsvarer en realvekstøkning på 0,3 %. Sammenlignet med anslag for frie inntekter for 2019 som presenteres i Statsbudsjettet 2020 er det en realvekst på -0,9 %, altså en nedgang. Dette fordi merskatteveksten for kommunene i 2019 på 4,9 mrd ikke påvirker nivået på kommunesektorens inntekter i 2020

For Storfjord kommunes del har Kommunal- og regionaldepartementet anslått en nominell vekst i frie inntekter på 2,1 % fra 2019 til 2020, noe som gir en realnedgang på 1,0 % siden anslått lønns- og prisvekst (deflator) er 3,1 % i 2020.

Som varslet i kommuneproposisjonen legges det opp til at skatteinntektene (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre omlag 40 pst av kommunens samlede inntekter. For å oppnå denne målsettingen må den kommunale skattøren reduseres med 0,45 prosentpoeng til 11,10 pst.

3.1.2 Lokale forutsetninger

Skatteinntekter

Det er budsjettet med en skatteinngang fra formues- og inntektsskatten til Storfjord i 2020 på kr 51 067 000. Av dette er om lag kr 5 000 000 naturressurskatt i forbindelse med kraftproduksjon. Dersom en ser naturressurskatt, ordinær skatteinngang og inntektsutjevning under ett er det benyttet samme anslag i kommunens budsjett som det er anslått i Regjeringens forslag til Statsbudsjett.

Rammetilskuddet

Rammetilskuddet for Storfjord kommune er fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet oppgitt til kr 95 026 000,-. I tillegg kommer inntektsutjevningen som er nevnt i punktet foran.

Det ordinære rammetilskuddet tar utgangspunkt i et innbyggertilskudd som fordeles med et likt beløp per innbygger. Innbyggertilskuddet korrigeres videre for utgiftutjevning, beregnet etter objektive kriterier som kalles kostnadsnøkkel. Når en kommune har en lavere behovsindeks enn 1, får den en reduksjon i tilskuddet. Omfordeling skjer til de kommunene som har kostnadsindeks over 1. Storfjord har en beregnet behovsindeks på 1,2569 som innebærer en utgiftsutjevning i 2020 på kr 25 791 000

For 2020 er det gitt midler til enkeltsaker som styrking av helsestasjons og skolehelsetjeneste med kr 278 000,- og en innlemming av tilskudd til frivilligsentraler med kr 427 000,- kompensasjon for redusert eiendomsskatt med kr 146 000 og tilskudd til økt lærertetthet på kr 337 000,- til sammen kr 1 188 000,-.

Inntektsgarantiordningen er utformet slik at ingen kommuner skal ha en vekst i ramme-tilskuddet fra et år til et annet som er lavere enn kr 300 under veksten på landsbasis, målt i kroner pr innbygger. Ordningen finansieres med et likt trekk pr innbygger i alle landets kommuner. For Storfjord utgjør dette et trekk på kr 99 000.

Distriktstilskudd Nord-Norge gis med en sats pr innbygger på kr 4095,- for kommuner i tiltakssonen i Troms. I tillegg gis et småkommunetillegg til kommuner med under 3200 innbyggere ut fra hvilken distriktsindeks kommunen har. For Storfjord utgjør dette kr 12 341 000,- Samlet distriktstilskudd utgjør kr 20 263 000,-

I tillegg er Storfjord kommune tildelt kr 900 000 i skjønntilskudd som er fordelt av Fylkesmannen i Troms.

3.2 Andre inntekter

3.2.1 Egenbetalinger for kommunale tjenester

Rådmannen foreslår for 2020 å prisjustere betalingssatser med 3,1 % hvis ikke gebyret eller betalingssatsen nevnes spesielt i vedtaket med tilhørende prisjustering. Dette er i tråd med den pris- og kostnadsjusteringsfaktoren (deflator) som staten benytter i forhold til kommunene.

Satsene for vann og avløp økes med 7 %. Det legges opp til at denne økningen opprettholdes i årene som kommer for å dekke inn kapitalkostnader knyttet til investeringene innen vann og avløp som fremkommer av investeringsplanen.

Rådmannen anbefaler å øke de generelle egenbetalingene i tråd med gjeldende regler og forskrifter. Det er i hovedsak egenbetalinger innen pleie- og omsorg som er forskriftsregulert.

Betaling for barn i barnehage følger statlige maksimumssatser.

En fullstendig oversikt over endringene i avgifter, gebyrer og egenbetaling fremkommer i en egen sak om gebyrregulativ 2020.

3.2.4 Konesjonskraftsinntekter

Storfjord kommune har, som følge av konsesjonsvilkårene for kraftproduksjonen i Skibotn, konsesjonskraft på 32 900 000 kwh til videresalg eller eget bruk. Det ligger også en begrensning knyttet til det totale strømforbruket innenfor kommunens grenser.

Denne konsesjonskraften videreselges og ligger i økonomiplanperioden med følgende inntekter:

	2020	2021	2022	2023
Nto Salgsinnt.	7 068 000	7 568 000	7 568 000	7 568 000

Storfjord kommune selger konsesjonskraften videre til selskaper som selger kraften på det åpne markedet. Storfjord kommune har nå forvaltningsavtale med Ishavskraft for salg og kjøp av kraft.

Målet er å avsettes fra kraftsalg til disposisjonsfond slik at det bare brukes 1 000 000,- direkte inn i driftsbudsjettet hvert av årene. Dette har vi ikke lyktes med i full grad de siste årene. Men det har hvert år blitt avsatt en sum til disposisjonsfondet (sparebøssen) som buffer.

3.2.5 Eiendomsskatt

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt på videreføres på dagens nivå med en skattesats på 7 promille. Dette utgjør inntekter på kr 7 000 000,- samme nivå som i 2019. Det er hovedsakelig Troms kraftforsyning og energi AS som står for størstedelen av dette på grunn av kraftverk i kommunen – reduksjonen skyldes endringer i grunnrenten, og nedtrapping av de av våre eiendomsskatteobjekt som ikke er kraftrelatert er under utfasing. Å 2020 er år 2 av utfasingen som skjer over 7 år. Det ligger innen noe kompensasjon for dette inntektsbortfallet i rammeinntekten, under saker med særskilt fordeling.

I forbindelse med bygging av ny 400 kv linje til Finnmark har vi fått inn et nytt skatteobjekt som mer enn kompenserer for endringen av gruppen «verker og bruk». Nytt kraftverk under oppføring på Kileng er også med i oversikten for første gang.

Felles for alle kraftanleggene er at det er Sentralskattekontoret som fastsetter eiendomsskattetaksten. Øvrige eiendomsskatteobjekt fastsettes av kommunens takstnemnd. Siste alminnelige re-taksering ble gjennomført i 2016

3.2 Lønns-, pris- og renteforutsetninger

3.3.1 Lønns- og prisforutsetninger

Deflatoren er et uttrykk for statens lønns- og priskompensasjon i kommuneopplegget og er den forventede lønns- og prisstigningen. Denne benyttes til å prisjustere øremerkede tilskuddsordninger og til å kompensere for lønns- og prisstigning i fastsettingen av de samlede rammeoverføringene over inntektssystemet. Den benyttes videre til å beregne om de samlede overføringene har hatt en realvekst eller ikke.

Deflatoren er vektet med 2/3 lønnsvekst og 1/3 prisvekst. For 2020 er deflatoren anslått til 3,1 % hvor lønnsøkningen utgjør 3,6 %.

Lønnsveksten på 3,6 % er lagt inn i konsekvensjustert budsjett og er samlet på kapittel 1.9 og vil fordeles ut på ansvarerne i 2020 for å ta hensyn til faktisk resultat i lønnsforhandlingene i 2020.

Når det gjelder prisvekst så er ikke rammene til det enkelte ansvar justert for dette annet enn for enkeltposter på lisenser og abonnementer.

3.3.2 Renteforutsetninger

Storfjord kommune vil ved utgangen av 2018 ha egne lån på ca kr 245 mill. I tillegg kommer startlån som er videreformidlet til innbyggerne og som finansieres av disse.

Utlånsrenten til kommunal sektor ligger i dag høyere enn styringsrenten, slik at utlånsrenten er i underkant av 1,9 % pr oktober 2018

Følgende tabell viser budsjettrenter som er lagt inn. Forslaget til budsjettrenter er utarbeidet av kommunalbanken. Det er verdt å merke seg at anslagene for renten synker i årene som kommer.

Budsjettrenter	
2020	2,40
2021	2,28
2022	2,20
2023	2,15

Investeringsplanen medfører store låneopptak i 2020. Og avtagende, fortsatt høye i årene framover, noe som gjenspeiler seg i de budsjetterte rente og avdragsutgiftene. Virkningene av investeringsplanen er lagt inn i konsekvensjustert budsjett for økonomiplanperioden. Da låneopptakene erfaringsmessig tas opp i siste halvdel av året legges det bare inn 50 % rentevirkning i låneopptakåret. I tillegg til låneopptak finansieres investeringsprosjektene hovedsakelig med momskomp og tilskudd

I tillegg så skal renten for investering i selvkostområdene (vann, avløp og feiing) betales gjennom økning de kommunale avgiftene.

Premieavvik og pensjon

Fra 2003 trådte det i kraft en forskrift om regnskapsføring av pensjonskostnader. Hensikten var at regnskapet skulle vise beregnet pensjonskostnad og ikke som tidligere innbetalt premie da disse to størrelser ikke er like. Beregnet pensjonskostnad skulle gi en mer forutsigbar og mindre variabel kostnad i regnskapet. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og innbetalt premie er betegnet som premieavvik. Hvis Storfjord kommune betaler mer i pensjonspremie enn størrelsen på den beregnede pensjonskostnaden så vil differansen bli inntektsført. Denne ”inntekten” medfører ingen innbetaling av penger mens pensjonspremien er betalt av kommunen.

Fram til 2010 hadde Storfjord kommune ett års amortisering av tidligere års premieavvik, men dette ble endret til 15 år gjeldende fra 2010, og senere 10 år fra og med 2012 etter endring av forskriften. Det er vedtatt å endre amortiserings-tiden til 7 år for premieavvik som oppstår i 2014 og senere.

Pensjonspremie

Forsikringsselskapene som forvalter kommunens pensjonsmidler har varslet følgende premiesatser for neste år:

Pensjonsselskap	Premie 2020
SPK – lærere	11,00%
KLP – sykepleiere	19,00%
KLP – øvrige ansatte	19,00%

Det er tatt med inntektsføring av premieavvik i 2020. Samlet er det budsjettet med et netto premieavvik på kr 6 850 000 som en inntekt fra både KLP og SPK. Det planlegges å bruke premiefondet til dekning av fakturaer fra KLP for å redusere det budsjetterte premieavviket noe. Dette vil medføre at vi får et noe mindre premieavvik og at pensjonsbelastningen på etatene blir tilsvarende mindre. Amortiseringen av tidligere års premieavvik er med som en kostnad.

Statsbudsjettet varsler en samlet reduksjon i pensjonskostnadene for kommune-Norge med 450.000.

3.4 Investeringer og finansiering

Investeringsprogrammet for 2020 har en utgiftsramme på kr 141 843 000 og er i stor grad videreføring av investeringsprosjekter fra 2019. Nye låneopptak for 2020 er 65 193 760, fordelt på 27 990 000 innenfor VAR og 37 203 760 til øvrige investeringer.

Utgiftsramme for investeringsplan 2020 -2023:

	2020	2021	2022	2023
Utgifter	141 843 000	55 450 000	43 700 000	9 850 000

3.4.1 Hovedprioriteringer investering

Se samme tabell som vedlegg 9 i budsjettsaken for investeringsprogrammet for perioden 2020-2023.